

Urheilun ja liikunnan yhteiset epäasiallista käyttäytymistä ja vakavia eettisiä rikkomuksia koskevat kurinpitomääräykset

1§ Yleistä

1. Näissä kurinpitomääräyksissä säädetään rangaistavista teoista, seuraamuksista ja kurinpitomenettelystä, mikäli henkilön tai yhteisön epäillään syyllistyneen liikunnan tai ja urheilun parissa tai niihin kiinteästi liittyvässä toiminnassa näissä säännöissä määritettyyn sekä urheiluyhteisön *Reilun Pelin ihanteet ja tavoitteet* asiakirjassa kuvattuun vakavana pidettävään epäasialliseen käytökseen tai eettiseen rikkomukseen, jonka kohteena on yksi tai useampi henkilö.
2. Näiden määräysten tarkoituksena on ennaltaehkäistä epäasiallista käyttäytymistä ja eettisiä rikkomuksia ja mahdollistaa kurinpitomenettelyllä sellaiseen puuttuminen.

2§ Kurinpitomääräysten suhde muihin määräyksiin

1. Mikäli näiden määräysten alaisella yhteisöllä on omia määräyksiä, jotka ovat ristiriidassa näiden kurinpitomääräysten kanssa, sovelletaan ensisijaisesti näitä kurinpitomääräyksiä
2. Yllä 1 momentissa mainitun yhteisön omat määräykset voivat toimia näitä määräyksiä täydentävinä.

3§ Soveltamisalan rajoitukset

1. Näitä määräyksiä ei sovelleta:
  - a) tapauksiin, joihin sovelletaan urheilun lajisääntöjä ja joihin on lajisääntöjen nojalla määrättävissä tai määrätty seuraamus
  - b) jos väitetty rikkomus on yksittäistapaus ja tapahtunut yksinomaan kilpailutilanteessa ja johon voidaan luontevimmin puuttua 4 §:ssä mainittujen yhteisöjen omilla määräyksillä; tai
  - c) joissa saattaa täytyä jonkin tai joidenkin 6 §:ssä mainittujen tekojen tunnusmerkistö, mutta jotka ovat luonteeltaan yksittäisiä ja ratkaistavissa tarkoituksenmukaisimmin 4§:ssä mainittujen yhteisöjen omilla määräyksillä

4 § Soveltamisalaan kuuluvat henkilöt ja yhteisöt

1. Näiden kuripitomääräysten alaisia ovat:
  - a) Suomen Olympiakomitea ja sen jäsenjärjestöt
  - b) kohdassa a) mainittujen järjestöjen jäsenet ja niiden jäsenet ulottuen aina henkilöjäsenyyteen asti
  - c) kohdissa a) ja b) mainittujen järjestöjen toiminnassa mukana olevat kilpailutoimintaa harjoittavat osakeyhtiöt
  - d) kohdissa a)-c) mainittujen järjestöjen hallitusten ja johtokuntien ja näiden asettamien elinten jäsenet, työntekijät, toimihenkilöt ja urheilijan tukihenkilöt
  - e) ne henkilöt ja yhteisöt, jotka ovat kirjallisesti sitoutuneet noudattamaan näitä määräyksiä tai ovat lunastaneet näihin määräyksiin sitouttavan kilpailulisenssin/pelipassin tai vastaavan asiakirjan tai jotka missä tahansa roolissa ottavat osaa harjoitus- tai kilpailutoimintaan
2. Kaikki 1 momentissa mainitut yhteisöt ovat velvollisia sitouttamaan toiminnassaan mukana olevat yhteisöt ja henkilöt näihin kuripitomääräyksiin. Suomen Olympiakomitean jäsenjärjestöjen tulee ottaa toimintasääntöihinsä maininta sitoutumisesta näihin määräyksiin.

5 § Rangaistavuuden edellytykset

1. Rangaista voidaan:
  - a) henkilöä, joka kohdistaa 6 §:ssä mainittuja tekoja yhteen tai useampaan henkilöön tai joka syyllistyy yritykseen tai avunantoon tällaiseen tekoon tai jonka olisi työnantaja-, esimies-, toimeksianto-, luottamusaseman tai muun vastaavan aseman vuoksi tullut puuttua toisen tekemään 6 §:ssä tarkoitettuun tekoon
  - b) 4 § 1 momentin a)-c) ja f) kohdissa mainittuja yhteisöjä, joiden olisi tullut puuttua 5 §:n 1 momentin a) kohdassa mainitun henkilön toimintaan työnantaja, toimeksianto- tai muun vastaavan aseman johdosta, mutta jotka ovat laiminlyöneet toimenpiteet epäasiallisen käytöksen lopettamiseksi.

6 § Rangaistavat teot

1. Valmentaja tai muu liikunnan tai urheilun piirissä toimiva toimihenkilö, joka asemaansa väärinkäyttäen aiheuttaa valmennettavalleen tai muulle ohjauksen piirissä olevalle sellaista kärsimystä tai vaaraa, joka ei ole valmentamisen tai ohjauksen kannalta tarpeellista tai kohtelee häntä nöyryyttävällä tavalla, syyllistyy rangaistavaan menettelyyn.

2. Kurinpitosäännösten soveltamisalaan kuuluvan kenen tahansa tekemänä rangaistavia tekoja ovat tai voivat olla:

- a) syrjintä
- b) seksuaalinen tai muu häirintä
- c) rasismi
- d) epäasiallinen kielenkäyttö
- e) nöyryyttävä käytös tai kiusaaminen
- f) henkilön yksityisyyteen, kunniaan sekä viestintä- ja kotirauhaan kohdistuvat loukkaukset
- g) vaaran aiheuttaminen
- h) heitteillepano
- i) salakatselu
- j) muu kohtiin a)-i) verrattava epäasiallinen käytös tai toiminta

3. Kohdassa 2 lueteltuja rangaistavia tekoja on kuvattu tarkemmin *Reilun Pelin ihanteet ja tavoitteet* asiakirjassa.

4. Rangaistavat teot voivat ilmetä

- a) kilpailu-, ottelu-, harjoitus-, valmennus-, -koulutus- tai markkinointitapahtumissa taikka niihin rinnastuvissa liikuntaan tai urheiluun liittyvissä tapahtumissa sekä edellä mainittuihin tapahtumiin kiinteästi liittyvissä toiminnoissa
- b) henkilöiden välisessä kasvokkaisessa kanssakäymisessä ja/tai viestintävälineitä ja sosiaalisen median kanavia käyttäen

5. Arvioitaessa teon vakavuutta on kurinpitoelimen otettava huomion rangaistusta koventavina tekijöinä erityisesti seuraavat seikat:

- a) rangaistavan teon kohteen ikä
- b) rangaistavan teon kohteen asema suhteessa tekijään
- c) rangaistavan teon toistuvuus ja/tai kesto
- d) rangaistavan teon esiintymisen laajuus eri kilpailu-, harjoitus- tai muissa toimintaympäristöissä
- e) rangaistavan teon kohdistuminen useampaan henkilöön

- f) rangaistavan teon perustuminen kohteen rotuun, kansalliseen tai etniseen alkuperään, kieleen, sukupuoleen, ikään, perhesuhteisiin, sukupuoliseen suuntautumiseen, perimään, vammaisuuteen tai terveydentilaan, uskontoon, poliittiseen tai ammatilliseen toimintaan tai muuhun näihin rinnastettavaan seikkaan
- g) rangaistavan teon erityinen nöyryyttävyyys, kuten tapahtuminen julkisesti tai sivullisten läsnä ollessa

7§ Rangaistuslajit

1. Rangaistuslajeja ovat

Luonnolliselle henkilölle:

- a) varoitus;
- b) sakko
- c) kilpailukohtainen määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva kilpailukielto
- d) ottelukohtainen määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva pelikielto,
- e) ottelu- tai kilpailukohtainen määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva toimitsijakielto
- f) määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva toimintakielto

Yhteisölle:

- g) varoitus;
- h) sakko;
- i) kilpailun tai ottelun määrääminen pidettäväksi muualla kuin kotikentällä;
- j) kilpailun tai ottelun määrääminen pidettäväksi ilman yleisöä;
- k) kilpailu- tai ottelutuloksen mitätöiminen taikka määrääminen häviämään ottelu;
- l) sulkeminen määräajaksi tai toistaiseksi kilpailutoiminnasta

- 2. Sakko on luonnolliselle henkilölle määrältään vähintään x euroa ja enintään y euroa ja yhteisölle vähintään x euroa ja enintään y euroa.

3. Määräaikaisen kiellon kesto voi olla enintään neljä (4) vuotta.
4. Sakko on maksettava 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista uhalla, että sakotetulle voidaan määrätä kilpailu-, peli- toiminta- tai toimitsijakielto tai 7§ 1 momentin i)-l) kohdissa mainittu rangaistus
5. Jäljempänä 11§:n 1 momentin b) kohdassa mainitun elimen päätöksellä kilpailu, peli-, toimitsija- tai toimintakielto voidaan ulottaa koskemaan muitakin lajeja kuin pelkästään sitä, jossa rikkomus on tapahtunut
6. Kilpailu- tai pelikieltoon määrätty henkilö ei saa osallistua urheilijana kilpailuihin ja/tai otteluihin kurinpitoelimen määrittelemässä laajuudessa
7. Toimitsijakieltoon määrätty henkilö ei saa toimia kilpailuihin ja /tai otteluihin liittyvissä tehtävissä, mukaan lukien pelaaminen ja kilpaileminen, kurinpitoelimen määrittelemässä laajuudessa.
8. Toimintakieltoon määrätty henkilö ei saa osallistua harjoitus-, valmennus-, kilpailu- ja muuhun toimintaan missään tehtävässä kurinpitoelimen määrittelemässä laajuudessa.
9. Eri rangaistuslajeja voidaan määrätä samanaikaisesti.

8 § Sovittelun ensisijaisuus

1. Ennen kuin väitetty rikkomus otetaan tutkittavaksi ilmoituksen perusteella, asianomistajan on ilmoitettava rikkomusilmoituksen vastaanottavalle taholle:
  - a) onko tapausta yritetty sovittaa epäillyn kanssa tai
  - b) onko sovittelu mahdollinen
2. Mikäli sovittelu on mahdollinen, eikä sitä vielä ole yritetty, rikkomusilmoituksen vastaanottava taho ohjaa tapauksen asianmukaiseen sovittelumenettelyyn

9 § Vireilletulo

1. Asia voi tulla vireille joko asianomistajan ilmoituksella Suomen urheilun eettiselle keskukselle (jatkossa SUEK) tai SUEKin oman tutkinnan perusteella ilman ilmoitustakin.

2. Saatuaan rikkomusilmoituksen tai tiedon epäilystä rikkomuksesta muulla tavoin SUEK arvioi ensin, soveltuuko tapaukseen näiden määräysten 3 §:n mukaiset rajoitukset. Jos näin arvioidaan olevan, SUEK ohjaa asianomaista viemään asian käsittelyn asianomaiselle urheilujärjestölle.

10 § Tutkinta ja päätös asian viemisestä kurinpitoelimeen

1. Rikkomusilmoitusten tutkinnasta on vastuussa SUEK. SUEK selvittää, onko rikkomusilmoituksessa tai muulla tavoin SUEKin tiedossa olevassa epäilyssä rikkomuksessa mainittujen henkilöiden tai yhteisöjen lisäksi muita 5 §:ssä mainittuja tahoja, joiden voidaan katsoa olleen osallisena väitettyyn rikkomukseen.
2. Mikäli epäiltynä on henkilö, jonka epäiltyjen rikkomusten kohteina on ollut useampia henkilöitä, voidaan tutkinta näiden osalta yhdistää.
3. Mikäli SUEK katsoo tutkinnan jälkeen, että tapauksessa ei ole syytä epäillä näiden määräysten mukaista rikkomusta, se tekee asiassa päätöksen, että tapausta ei viedä eettisten rikkomusten kurinpitolautakuntaan.
4. Mikäli SUEKin suorittaman tutkinnan perusteella on todennäköistä, että tapauksessa on kyse näiden määräysten 6 §:n rikkomisesta, se tekee asianomistajan suostumuksella päätöksen asian viemisestä eettisten rikkomusten kurinpitolautakunnan käsittelyyn.
5. 4§:ssä mainitun yhteisön tulee kaikin käytettävissään olevin tavoin edesauttaa SUEKia tutkinnassa.

11§ Kurinpitoelin

1. Rankaisuvaltaa käyttävä kurinpitoelin näissä säännöissä mainituissa rikkomuksissa on urheiluyhteisön yhteinen eettisten rikkomusten kurinpitolautakunta (jatkossa kurinpitolautakunta)
2. Suomen Olympiakomitean kokouksen valitsemana kurinpitolautakuntana toimii urheilun oikeusturvalautakunnan yhteydessä toimiva erillinen yksikkö.
3. Kurinpitolautakunnan tarkoitusta, tehtävää, toimivaltaa, kokoonpanoa, kurinpitomenettelyä ja muita sen toimintaan liittyviä asioita säännellään urheilun oikeusturvalautakunnan säännöissä ja kurinpitolautakunnan omissa säännöissä sekä 4§:ssä mainittujen yhteisöjen kurinpitoelimen toiminnasta ja menettelystä säädetään yhteisön omissa säännöissä ja määräyksissä.

12 § Tapausten vanhentuminen

1. Asia voidaan jättää tutkimatta, jos väitetystä rikkomuksesta on yli viisi vuotta.
2. Jos tapaus olisi rikoksena vanhentunut, ei tapausta oteta tutkittavaksi myöskään kurinpitoasiana.

13 § Asianosaisasema kurinpitomenettelyssä

1. Asianosaisia kurinpitomenettelyssä voivat olla
  - a. kantajina SUEK, ja asianomistaja tai asianomistajat
  - b. vastaajina 4§:ssä mainitut henkilöt tai yhteisöt
2. SUEK valmistelee tapauksen kurinpitolautakunnalle ja esittää rangaistusvaatimuksen
3. Käsiteltäessä asiaa kurinpitovaliokunnassa, voi 4§:n 1 momentin b) kohdassa mainittu yhteisö, silloin kun se ei ole vastaajana, osallistua asianomistajan tukena tämän suostumuksella asian käsittelyyn.

14 § Asian käsittely muualla ja väliaikaisen peli-, kilpailu-, toimitsija- tai toimintakiellon määrääminen

1. Mikäli tapaus on jo vireillä tuomioistuimessa tai viranomaiskäsittelyssä, kurinpitolautakunta voi keskeyttää asian käsittelyn, kunnes se on ratkaistu muualla
2. Kurinpitolautakunta ei voi ottaa käsittelyyn asiaa, joka on vireillä tai päätetty asianomaisen urheilujärjestön omassa kurinpitoelimessä.
3. Kurinpitolautakunta voi määrätä rikkomuksesta epäillyn käsittelyn ajaksi väliaikaiseen peli-, kilpailu-, toimitsija- tai toimintakieltoon siihen saakka, kunnes asia on käsitelty tai väliaikaisesta kiellosta on toisin päätetty.

15 § Valitusoikeus

Päätökseen tyytymättömällä SUEKilla, asianomistajalla tai kurinpitoasian vastaajalla on oikeus valittaa urheilun oikeusturvalautakuntaan sen säännöissä mainituin edellytyksin

16 § Rangaistuksen täytäntöönpano

Määrätty rangaistus pannaan täytäntöön, vaikka siitä valitetaankin urheilun oikeusturvalautakunnalle. Kurinpitolautakunta voi kuitenkin määrätä rangaistuksen täytäntöönpanon keskeytettäväksi valituksen käsittelyn ajaksi.

17 § Rangaistuksen ennenaikainen päättäminen

Kurinpitolautakunta voi erityisen painavista syistä määrätä rangaistuksen päättymään ennenaikaisesti, jos kilpailu, peli-, toimitsija- tai toimintakieltoon määräämisestä on kulunut vähintään kaksi (2) vuotta. Vastaavasti toistaiseksi voimassa oleva kiello voidaan määrätä päättymään aikaisintaan, kun kiellon määräämisestä on kulunut vähintään kaksi (2) vuotta.